

Vision og Strategisk Grundlag for uddannelserne ved Health, Aarhus Universitet

Aarhus Universitets Vision for Uddannelse

Det er Aarhus Universitets (AU) vision at være et toneangivende globalt orienteret universitet med et stærkt samfundsengagement, der understøtter kontinuerlig udvikling, vækst og velfærd. AU tilbyder forskningsbaserede uddannelser, som er kendetegnet ved deres stærke faglighed. Det gode studiemiljø er konstant i fokus som et vigtigt element for de studerendes læring. Undervisningen udvikles til stadighed for at tage højde for de studerendes læringsudbytte, involvering og motivation. Universitetets dimittender er nytænkende og formår at omsætte viden og ideer til handling på fremtidens nationale og internationale arbejdsmarked. Universitetets dimittender er aktive alumner, der ser deres uddannelse som grundlag for livslang læring.

Uddannelsesnær Vision og Strategisk Grundlag for uddannelser på Health

AU's vision skal afspejles i de enkelte uddannelser. Formålet med formulering af Vision og Strategisk Grundlag for hver af uddannelserne på Health er at sætte den enkelte uddannelse ind i et fremtids- og omverdens perspektiv, både lokalt, nationalt og internationalt. Vision og Strategisk Grundlag skal bidrage til, at de studerende, underviserne, uddannelsens andre aktører og interessenter tydeligt kan se den faglige profil, som uddannelsen sigter efter, og hvorledes uddannelsen i mål, indhold, struktur, form og metode systematisk bidrager til opnåelse af visionen. For den enkelte uddannelse vil Vision og Strategisk Grundlag blive anvendt som pejlemærker for studieleder og studienævn til at specificere eller justere uddannelsen i det fortløbende uddannelsesudviklingsarbejde. Udvikling af uddannelserne skal være forskningsbaseret og i overensstemmelse med evidens inden for didaktik og pædagogik.

Healths uddannelsesportefølje set i et fremtids- og omverdens perspektiv

Healths uddannelser retter sig mod sundhed og sygdom og omfatter tre overordnede kategorier: De professions**rettede** uddannelser inden for medicin, odontologi og oral helse; de professions**baserede** uddannelser i form af overbygning på professionsbacheloruddannelser, fx kandidat- og masteruddannelserne i sygepleje og sundhedsfaglig kandidatuddannelse; samt de sundheds**relaterede** uddannelser inden for folkesundhedsvidenskab og idræt.

Healths uddannelser retter sig dels mod det offentligt finansierede arbejdsmarked og dels mod privat erhverv. Uddannelserne skal understøtte kontinuerlig udvikling, vækst og velfærd i samfundet, og derfor skal uddannelserne ikke kun bidrage til, at dimittenderne opnår de fornødne her-og-nu kompetencer, men også sikre fremtidsrettede kompetencer, der omfatter digitale kompetencer, reflektive og akademisk analytiske kompetencer samt evne til at være innovativ og kunne samarbejde inden

for og på tværs af sektorer og med det private erhvervsliv. Det er blevet fremhævet, at Danmark har mulighed for at skabe økonomisk vækst gennem satsning på Life Science industri (farma- og medikoteknik). Det private arbejdsmarked efterspørger derfor i stigende grad den kernefaglighed, som Healths uddannelser kan bidrage med – dels i form af samarbejde med personer ansat i sundhedsvæsenet, dels i form af ansættelse af sundhedsfaglige dimittender.

Den demografiske udvikling i samfundet og den stigende internationale mobilitet betyder, at Healths uddannelser har brug for have et internationalt perspektiv, både i kernefagligheden og gennem mulighed for udvekslingsophold for studerende og undervisere. Healths uddannelser skal derfor have elementer, der er attraktive for internationale studerende og undervisere.

Vision for uddannelserne ved Institut for Odontologi og Oral Sundhed (IOOS)

IOOS har i alt 10 grund- og videreuddannelser, der grupperer sig omkring fire overordnede professionsområder: Tandlæge, Tandplejer, Tandtekniker, og Tandklinikassistent:

- Bachelor- og Kandidatuddannelsen i Odontologi samt Specialtandlægeuddannelserne i Ortodonti og Tand-, Mund- og Kæbekirurgi
- Professionsbachelor i Tandpleje og Diplomuddannelse i Oral Helse
- Erhvervsuddannelsens grundforløb for Laboratorietandteknikeruddannelsen og Erhvervsakademiuddannelsen til Klinisk Tandtekniker
- Erhvervsuddannelsen til Tandklinikassistent og Akademiuddannelsen i Odontologisk Praksis

Fælles for uddannelserne er, at de retter sig mod sundhed og sygdom i tænder, mund og kæber og er stærkt professionsrettede med forventning om sufficente kompetencer til funktion i praksis. Uddannelserne skal i højere grad profileres i forhold til hinanden, og selv om der er et naturligt overlap, skal dette i princippet være mindst mulig. Kernefagligheden for de enkelte uddannelser skal specificeres.

Uddannelserne skal i højere grad have kendskab til hinandens kernefaglighed og efterfølgende virke. Det tværfaglige samarbejde skal understøttes i uddannelserne med henblik på at skabe synergi mellem uddannelserne med fokus på videndeling, teamsamarbejde og optimal brug af hinandens kompetencer for bedst muligt at kvalificere den samlede indsats for borgernes sundhed og sygdom i tænder, mund og kæber (fremadrettet benævnt den *orale sundhed*).

IOOS uddannelserne skal i højere grad markere de basale biologiske mekanismer i det hele menneske. Der skal skabes link til andre sundhedsfaglige og –videnskabelige områder. Betydningen af oral sundhed og sygdom for menneskers samlede sundheds- og sygdomstilstand samt funktion og livskvalitet skal tydeliggøres. Det tværfaglige aspekt er fundamental for varetagelsen af borgerne. Der skal være fokus på formidling af dette aspekt, ikke kun til borgere og patienter, men også til andre sundhedsorienterede professioner og –instanser samt beslutningstagere. Det stiller krav til, at uddannelserne understøtter de studerendes samarbejde, opsøgende virksomhed, formidling og pædagogiske strategier.

Den hastige udvikling i samfundet, herunder udviklingen i demografien og den kulturelle diversitet samt den stigende grad af ulighed i sundhed, medfører øget behov for opsøgende og forebyggende arbejde. Dette skal være et kontinuerligt opmærksomhedspunkt i IOOS uddannelserne. Uddannelserne skal forberede de studerende til at

kunne tage vare på mennesker med forskellige ressourcer og derfor behov for en differentieret indsats. Det internationale aspekt skal være en naturlig del af alle IOOS uddannelser for at udvikle fagligheden og give studerende dybere forståelse af globale og multikulturelle perspektiver og udfordringer.

Professionerne relateret til IOOS uddannelserne er placeret i såvel offentligt som privat regi, er delvist offentligt finansierede, og er samtidig baseret på udbyderstyrede ydelser. Udøvelse af kernefagligheden skal ses i det lys, og uddannelserne skal derfor fokusere på oplæring i den professionelle og etiske ansvarlighed, der også rummer empati og omsorg for enkeltindivider, og samtidig tager hensyn til populationer og samfundsøkonomi. Det medfører også, at uddannelserne omfatter oplæring i ansvarlig virksomhedsledelse og administration.

Uddannelserne skal bygge på et solidt forsknings- og vidensgrundlag, som til stadighed skal udbygges. Uddannelserne skal bidrage til generel vidensgenerering og kontinuerlig evidensbaseret udvikling af de faglige teknologier. Uddannelserne skal derfor indeholde et væsentligt element af praksisudvikling og forskning.

Udvikling inden for forebyggende, diagnostiske og behandlingsmæssige teknologier fordrer, at uddannelserne integrerer dette perspektiv i kernefagligheden og understøtter, at de studerende kan tage initiativ til innovation. Uddannelserne lægger vægt på at opbygge en kvalitetsbevidsthed, som omfatter en kontinuerlig monitorering og dokumentation af kvaliteten i udøvelse af fagligheden som udgangspunkt for udvikling af denne.

Der skal være tydelige karriereveje for alle uddannelserne, og der er specielt behov for at fremme karriereveje inden for forskning og udvikling. Uddannelserne skal være fleksible og kan med fordel bestå af afgrænsede moduler, der også kan indtænkes i den kontinuerlige videre- og efteruddannelse af professionerne.

Strategisk Grundlag for uddannelserne ved IOOS

Det Strategiske Grundlag giver overordnede pejlemærker for, hvordan mål, indhold, struktur, form og metode kan understøtte visionen for uddannelserne.

Formål og mål

Kernefagligheden i den enkelte uddannelse skal klart fremgå af uddannelsesbeskrivelsen og kompetenceprofilen, og det skal være tydeligt, hvordan den enkelte uddannelse afgrænses til og spiller sammen med de andre uddannelser. Det skal fremgå, hvorledes uddannelsens enkelte elementer bidrager til gradvis opbygning af kernefagligheden, og hvorledes denne sættes i kontekst i forhold til et fremtids- og omverdens perspektiv.

Indhold

I uddannelserne er der en omfattende faktuel viden, et fagligt sprog og en del procedurer og færdigheder, der skal læres. Med den hastige udvikling af viden og teknologi er det nødvendigt at prioritere indholdet. Det er vigtigt at fokusere på oplæring i grundlæggende principper, mekanismer og systemer. Et væsentligt element vil derfor være udvikling af metakompetence, forstået som evne til at reflektere over læringsprocessen, og hvordan læring af principperne i de enkelte fagelementer kan overføres til læring af andre fagelementer.

Indholdet i uddannelserne skal afstemmes med fremtidig praksis og bidrage til tydelig profil for de enkelte uddannelser. Særkendet for *tandlægeuddannelsen* er den forskningsbaserede tilgang til basal såvel som højt specialiseret forebyggelse, diagnostik og behandling og ikke mindst det kliniske ræsonnement. Særkendet for *tandplejeruddannelsen* er den basale diagnostik samt forebyggelse og behandling med en sundhedsfremmende tilgang til patient og populationer. Særkendet for *klinisk tandteknikeruddannelsen* er undersøgelse af teknologiske problemstillinger samt varetagelse og udvikling af teknologiske, funktionelle løsninger. Særkendet for *tandklinikassistentuddannelsen* er administration og koordinering af borgerens møde med det orale sundhedsteam samt at assistere i klinisk praksis såvel som selvstændig varetagelse af delegerede opgaver.

Som supplement til opbygning af kernefagligheden skal uddannelserne eksponere de studerende for andre elementer af betydning for deres senere virke: Fx præsentation af forskeres og fagprofessionelles arbejde til inspiration, emner i den aktuelle samfundsdebat, eller eksempler på hvorledes kernefagligheden spiller ind i den nationale og internationale demografiske udvikling, eller eksempler på samarbejde inden for og på tværs af sektorer og institutioner, eller den teknologiske og digitale udvikling samt Life Science industrien.

Struktur

Uddannelserne skal i strukturen tage højde for motivation og meningsfuldhed for de studerende. Det betyder, at der allerede tidligt i uddannelserne skal være elementer af klinik og møde med det omgivende samfund og erhverv.

Uddannelsernes struktur skal sikre, at alle opnår en veldefineret kernefaglighed, men skal også indeholde elementer af valgfrihed og fleksibilitet således, at den enkelte studerende kan forfølge egne interesser og ønsker på specielle fagområder.

Der skal være tilstrækkelig tid afsat til refleksion, fordybelse og projektarbejde. Uddannelserne skal struktureres således, at der er bedre mulighed for kobling af den praktiske uddannelse med akademisk eller udviklingsorienteret forløb – evt. i form af kandidat-ph.d. ordning for tandlægeuddannelsen. For de andre uddannelsers vedkommende skal mulighederne for overgang til videre uddannelse tænkes ind.

Form og metode

Uddannelserne skal balancere viden og praksis således, at de studerende opnår solidt kendskab til teorier, mekanismer og principper, og samtidig får den fornødne praktiske erfaring. Brug af digitale læringsteknologier skal understøtte læring og udvikling af det faglige sprog, mens tilstedeværelsesundervisning skal understøtte dialogen mellem undervisere og studerende. Der skal udvikles elementer af læringsunderstøttende teknologier til brug for instruktion, læring og refleksion over praksis, ikke mindst når denne foregår uden for undervisningsinstitutionen.

Oplæringen i kliniske færdigheder på patienter skal af hensyn til patientsikkerheden i videst muligt omfang forudgås af træning med brug af simulationsbaserede teknologier, hvor de studerende har mulighed for at træne basale teknikker og blive oplært i håndtering af tvivl og fejl.

Den kliniske oplæring på patienter i IOOS' klinikker skal foregå under behørig supervision. Oplæring, hvor studerende arbejder sammen (evt. tværfagligt), skal i form og omfang nøje tilpasses de studerendes faglige udviklingsniveau således, at der både drages nytte af samlæring og udvikles selvstændighed.

Alle uddannelser skal i afbalanceret forhold indeholde projektarbejde, som skal understøtte vidensudvikling og –udveksling samt udvikling af teknologi. Muligheder for samarbejde med det omgivende samfund og den private industri skal udbygges. Uddannelserne skal give de studerende mulighed for involvering i autentiske problemstillinger og bidrage til værdiskabende initiativer til gavn for patienter, sundhedssystemet og samfundet.

Test og eksamen skal i videst muligt omfang bruges til læring og feedback, monitorering af progression og samtidig fungere som dokumentation for opnået del- og slutkompetence. Dokumentation for variation og volumen i erfaring med patienter og praksissituationer er et væsentligt supplement til test og eksamen.